

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 2b - kultur

Tema: Historiebruk

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Tematiska fördjupningar kring historiska frågeställningar av betydelse för individer, grupper och samhällen ur ett kulturhistoriskt perspektiv, till exempel idéströmningar, mentaliteter och världsbilder, konsternas utveckling samt de skiftande kulturella formerna för kommunikation genom tiderna. Olika konst- och kulturbegrepp i historiskt perspektiv.

Granskningar och tolkningar av historiskt källmaterial, till exempel arkivmaterial, pressmaterial och databaser, som utgångspunkt för behandling av historiska frågeställningar. Hur historia används inom olika kulturformer. Betydelsen av olika historiska teman inom olika genrer, till exempel film, litteratur och musik samt inom olika former av ungdomskultur.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden.

Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden. Dessutom kan eleven dra några enkla slutsatser om vad skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden kan ha för betydelse för framtiden.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till historiebruk (10 min)

- Presentera vad historiebruk innebär och hur historia används i olika sammanhang.
- Ge exempel på samhällsrelaterade fenomen där historiebruk är centralt, såsom nationalism och kulturell identitet.
- Diskutera hur historia kan forma vår uppfattning om nuet och

framtiden.

2. Källkritik och analys (15 min)

- Förklara vikten av källkritik i historiebruk.
- Gå igenom olika typer av källor och deras hantverk.
- Låt eleverna arbeta i par för att kritiskt analysera en vald källa utifrån källkritiska metoder.

3. Gruppdiskussion om historiebruk (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge varje grupp ett specifikt exempel på historiebruk (t.ex. i populärkultur, politik, utbildning).
- Be grupperna förbereda en kort presentation av hur deras exempel illustrerar olika aspekter av historiebruk.

4. Reflektion och avslutning (10 min)

- Sammanfatta vad som diskuterats under lektionen.
- Be eleverna reflektera över hur historiebruk kan påverka deras egna identiteter och värderingar.

Ämnesinnehåll

- **Historiebruk:** Innebär hur historia tolkas och används i dagens samhälle.
- **Källkritiska metoder:** Hur man bedömer och värderar källor av olika slag.
- **Exempel på historiebruk:** Diskussioner kring hur historia används i media, litteratur och politik.
- **Perspektivtagande:** Förståelse för hur olika perspektiv kan påverka historieberättelser.
- **Identitet och värderingar:** Hur historiebruk kan forma individers och grupperns identiteter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Historiebruk	Användningen av historiska händelser och berättelser i nutida sammanhang.	Från "historia" och "bruk".
Källkritik	Metoder för att kritiskt värdera och analysera källor.	Från "källa" och "kritik".
Idéströmning	En förändring eller utveckling inom tankesätt och värderingar över tid.	Från "idé" och "ström".
Mentalitet	De rådande tankesätten och föreställningarna i ett givet kulturellt sammanhang.	Från latin "mentalitas".
Populärkultur	Kulturformer som är allmänt tillgängliga och som ofta kvittar i massmedia.	Från engelskans "popular culture".

Diskussionsfrågor

- Hur kan historiebruk påverka vår förståelse av nationell identitet?
- Vilka risker finns det med att använda historia för politiska syften?
- I vilken utsträckning tror ni att popkultur påverkar vår tolkning av historiska händelser?

Aktivitet

Eleverna ska i grupper skapa en kort presentation om ett valt exempel på historiebruk, där de både analyserar och diskuterar hur det har använts för att främja specifika agendor. Presentationerna ska vara 7-10 minuter långa och inkludera visuella element såsom bilder eller klipp från media.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad innebär historiebruk?	Användning av historia i nutiden.
Vilka verktyg använder vi för källkritik?	Olika metoder för att värdera källor.
Ge ett exempel på historiebruk i populärkultur.	Film eller litteratur som baktala historiska händelser.
Hur påverkar historiebruk identiteten?	Genom att forma våra uppfattningar.
Nämn en aspekt av källkritik.	Att avgöra källans trovärdighet.
Vad är en idéströmning?	En förändring inom tankesätt över tid.
Beskriv vad mentalitet innebär.	Rådande föreställningar i en kultur.
Varför är historien viktig för framtida beslut?	För att förstå vår bakgrund och kontext.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats (2-3 sidor A4) där de väljer ett exempel på historiebruk och analyserar både hur och varför det används i dagens samhälle. De ska reflektera över sina egna perspektiv och eventuellt påverkan på deras värderingar.

Citat

“Den som inte kan minnas det förflutna är dömd att upprepa det.” – George Santayana (1905)

Detta citat visar på vikten av att förstå historia för att undvika tidigare

misstag och att forma en bättre framtid.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)